

Socialdepartementet

Datum
2024-10-28

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Diarienummer (myndighetens)
S2024/00707

Halmstads kommuns yttrande över betänkandet Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)

Socialdepartementet har bjudit in Halmstads kommun till att yttra sig över betänkandet *Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)*.

Patientskadelagen

Halmstads kommun anser det vara svårt att överblicka hur förslaget till lagförändringen skulle kunna påverka kommunal hälso- och sjukvård, detta eftersom utredningen uteslutande är inriktad på regional slutenvård och har inga exempel på hur det kan se ut inom kommunal hälso- och sjukvård. Patientförsäkringen är dock ingen komplikationsförsäkring som täcker alla skador som kan uppkomma i vården. Ersättning kan lämnas om personskada orsakats av vården i samband med undersökning, behandling eller liknande åtgärd och skadan hade kunnat undvikas. Inom kommunal hälso- och sjukvård utförs förvisso behandlingar som kan ge olika former av komplikationer som till exempel infektioner, dock är få av dessa undvikbara.

Med hjälp av Halmstads kommuns försäkringsförmedlare tydliggörs att, sedan Kommunassurans Försäkring AB tog över 1/7 2022, endast ett försäkringsärende hanterats – detta ärende handlar inte om infektionsskada eller katastrofskada. Därav dras slutsatsen att det inte är vanligt inom kommunal hälso- och sjukvårdvård att dessa ärenden utreds utifrån patientskadelagen.

En eventuell förändring av patientskadelagen enligt förslaget kan innebära att försäkringspremien även höjs för kommunens patientförsäkring.

Detaljhandel med vissa receptfria läkemedel

Tillståndsplikt för försäljning av vissa receptfria läkemedel

Halmstads kommun delar utredningens förslag på införandet av ett tillståndskrav för försäljning av vissa receptfria läkemedel (nedan VRL) samt att det ska vara Läkemedelsverket som ansvarar för denna tillståndsgivning.

Ett krav om godkänt kunskapsprov bör införas i lagtexten, (se motsvarighet i 8 kap. 12 § alkohollagen), och att Läkemedelsverket får i uppgift att ta fram ett sådant kunskapsprov.

I motsats till utredningens förslag ställer sig Halmstads kommun bakom Läkemedelsverkets förslag om att varje försäljningsställe ska ha en kontaktperson som har det övergripande ansvaret för att verksamhetens handel med VRL sker i enlighet med kraven i regelverket. I annat fall riskerar den visade kunskapen i framför allt större och nationella bolag, till exempel inom dagligvaruhandel och hotell, att hamna långt ifrån själva försäljningsstället.

I alkohollagen beträffande serveringstillstånd finns en motsvarighet till kontaktperson som benämns ”serveringsansvarig” som ska vara på plats om inte tillståndshavaren är närvarande. I likhet med alkohollagen bör det ankomma på tillståndshavaren att tillse att ansvarig kontaktperson har de kunskaper som krävs för att försäljning ska kunna ske i enlighet med regelverket för VRL.

Halmstads kommun anser dock att något krav på genomgången utbildning inte behövs beträffande kontaktperson – det är däremot att rekommendera att Läkemedelsverket erbjuder en utbildning för de tillståndshavare som inte har möjlighet att utbilda sina kontaktpersoner själva.

Tillsyn

Som framgår av utredningen så begränsas idag kommunens arbete med VRL till ett kontrolluppdrag åt Läkemedelsverket. Vid noterade brister sker en rapportering från kommunen till Läkemedelsverket som då har att ta ställning till vidare utredning då tillsynsansvaret är deras.

Beträffande distanshandel är Halmstads kommuns uppfattning att denna tillsyn bör ligga på Läkemedelsverket då sådan handel oftast riktar sig till konsumenter i hela landet. Risken är annars att det görs olika bedömningar i olika kommuner. Läkemedelsverket bör därför, i egenskap av nationellt tillståndsgivande myndighet, sköta tillsyn av de försäljningsställen som önskar idka handel med konsumenter nationellt.

Om utredningens förslag på att kommunen ska utöva formell tillsyn över försäljningsställena i stället för att som idag, endast utföra kontroller, så får detta konsekvenser för kommunen då det med största sannolikhet kommer att krävas mer resurser för att kunna möta uppdraget på ett tillfredsställande och rättssäkert sätt.

För Halmstads kommun

Stefan Pålsson, kommunstyrelsens ordförande

Mattias Rossköld, kommundirektör